

Starachowice jako jedno z trzech miast województwa świętokrzyskiego znalazło się na szlaku wystawy „TU rodziła się Solidarność”. Ekspozycja zostanie zaprezentowana 21 lipca na Placu pod Skałkami (skwer im. Zdzisława Rachta „Halnego”) w Starachowicach. Plenerowa wystawa, którą będzie można oglądać przez trzy tygodnie prezentuje materiały ze zbiorów IPN oraz pozyskane od osób prywatnych. Składa się z części ogólnopolskiej oraz części regionalnych i lokalnych. Otwarcie plenerowej wystawy IPN „TU rodziła się Solidarność” odbędzie się 21 lipca 2020 r., godz. 12.00.

Cykl wystaw regionalnych skoordynowanych jako „Białoczerowny szlak: Tu rodziła się Solidarność” jest jednym z elementów świętowania przez IPN 40. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność”. Wystawa zostanie zaprezentowana w 53 miejsca w kraju.

Ekspozycja „TU rodziła się solidarność” prezentuje w ujęciu ogólnopolskim oraz regionalnym masowy bunt polskich robotników, który rozpoczął się latem 1980 r. W woj. kieleckim w lipcu 1980 r. zastrajkowali pracownicy trzech zakładów pracy, w sumie 170 osób, a w początkach sierpnia protesty odbyły się w Końskich i Ostrowcu Świętokrzyskim. Kilkaset osób uczestniczyło w trzeciej dekadzie sierpnia w strajkach w Skarżysku-Kamiennej i Starachowicach. Przełomowe znaczenie dla rozwoju wydarzeń miały dwa strajki w Fabryce Łożysk Tocznych „Iska” w Kielcach: 29-30 sierpnia oraz 11-18 września 1980 r. We wrześniu 1980 r. fala strajkowa, z udziałem kilkunastu zakładów pracy, objęła Kielce. Powstał najsilniejszy ośrodek organizacyjny nowego ruchu związkowego. Strajki objęły także Końskie i Starachowice. Do mniejszych akcji protestacyjnych doszło ponadto w Busku Zdroju, Dyminach i Białogonie, Jędrzejowie, Skarżysku-Kamiennej, Ostrowcu Świętokrzyskim i Włoszczowie. Od lipca do września 1980 r. w woj. kieleckim zastrajkowało ok. 30 tys. osób.

W uroczystości otwarcia wystawy wezmą udział: zastępca naczelnika Delegatury IPN w Kielcach, Patrycja Zatorska, kierownik Referatu Badań Historycznych IPN w Kielcach, dr Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki, Prezydent Miasta Starachowice, Marek Materek oraz przewodniczący Zarząd Regionu Świętokrzyskiego NSZZ "Solidarność" Waldemar Bartosz. Ekspozycja pozostanie w Starachowicach do 13 sierpnia 2020 r., a od 31 sierpnia będzie prezentowana w Kielcach.

Powstanie „Solidarności” było jednym z najważniejszych wydarzeń końca XX w. na świecie. W sierpniu 1980 r. na skraju komunistycznego imperium sowieckiego narodził się wielki, pokojowy ruch, do którego przystąpił niemal co trzeci Polak! „Solidarność” to 10 milionów formalnych członków – był to największy związek zawodowy na świecie. „Solidarność” była owocem marzeń, cierpień i działań Polaków od Żołnierzy Wyklętych przez konspirację młodzieżową 1949-56 po uczestników „polskich miesięcy”: Czerwiec '56, Millenium '66, Marzec '68, Grudzień '70, Czerwiec '76. Nieocenione znaczenie przy powstaniu „Solidarności” z jej pokojowym charakterem miała również działalność Kościoła pod przywództwem

prymasa Stefana Wyszyńskiego, co zaowocowało także pontyfikatem Jana Pawła II i jego pierwszą pielgrzymką do Polski w 1979 r.

Polska „Solidarność” była 1980 r. iskrą, która dała początek upadkowi sowieckiemu imperium oraz uzależnionych komunistycznych państw na czterech kontynentach. Przebudowie uległ świat ukształtowany przez „zimną wojnę” po 1945 r. Efektem było wyzwolenie się wielu państw spod zależności i okupacji Związku Sowieckiego od Litwy, Łotwy i Estonii po Gruzję. Dzięki przełomowi zapoczątkowanemu przez „Solidarność” stało się także możliwe zjednoczenie Niemiec. Polska „Solidarność” to triumf pokojowej siły ducha nad materialistycznym komunistycznym imperium zła.

The poster features a red background with large, white, abstract, organic shapes on the left and bottom. In the center, there is a black and white photograph of a large crowd of people, with a red semi-transparent overlay on the right side of the image.

INSTITUT PAMIĘCI NARODOWEJ
1920 1940 1980

NSZZ
SOLIDARNOŚĆ
Region Świętokrzyski

STARACHOWICE

Park Kultury

TU RODZIŁA SIĘ SOLIDARNOŚĆ

ZAPROSZENIE

BIALYSTOK BRZEG BYDGOSZCZ
DĄBROWA GÓRNICZA DUSZNIKI-ZDRÓJ
GDAŃSK GDYNIA JASTRZĘBIE ZDRÓJ
KIELCE KOŃSKIE KOSZALIN
KOZIENICE KRAKÓW LĘBORK
LUBLIN ŁOMŻA ŁÓDŹ MIELEC
MRĄGOWO NOWY SĄCZ NYSA
OLSZTYN OPOLE OSTROŁĘKA
OSTRÓDA OSTRÓW WIELKOPOLSKI
PIONKI PIOTRKÓW TRYBUNALSKI
POLKOWICE PUŁAWY PULTUSK
RADOM RZESZÓW SUWAŁKI
STARACHOWICE STALOWA WOLA
STARGARD SZCZECIŃSKI
SZCZECIN ŚWIDNIK
TARNÓW TARNOWSKIE GÓRY
TCZEW TORUŃ WARSZAWA
WŁOCŁAWEK WROCŁAW

Naczelnik Delegatury
Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach
dr Dorota Koczwańska-Kalita

Prezydent Miasta Starachowice
Marek Materek

Przewodniczący Zarządu
Regionu Świętokrzyskiego NSZZ "Solidarność"
Waldemar Bartosz

mają zaszczyt zaprosić
na uroczyste otwarcie wystawy

TU RODZIŁA SIĘ
SOLIDARNOŚĆ

21 lipca 2020 r., godz. 12.00

Plac Pod Skałkami

Wystawa prezentowana będzie do 13 sierpnia 2020 r.

WYSTAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ
INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
KOMISJĘ ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU

